SVENSK

MUSIKTIDNING.

FEMTONDE ÅRGÅNGEN.

1895.

SVENSKT MUSIKHISTORISKT ARKIV
1972/ ☆ 3
STOCKHOLM

STOCKHOLM,
FRANS J. HUSS.
1895.

INNEHÅLL:

Biografi.

Sid.
Almati-Rundberg, Adèle ... 137
d'Andrade, Francesco ... 41
Arlberg, Maria ... 65
Bellman, C. M ... 27
Bramsen, Henry ... 29
Burén, Axel ... 1
Frederiksen, Frederik ... 89
Genée, Richard ... 100
Godard, Benjamin ... 25
Gulbranson, Ellen ... 33
Götze, Emil ... 57
Hallé, Charles ... 141
Hartmann, J. P. E. ... 73
Humperdinck, Engelbert ... 105
Håkansson, Hjalmar ... 49
Koczalski, Raoul ... 17
Lachner, Ignaz ... 41
Lindegrén, Sofi ... 129
Marschner, Heinrich ... 97
Massenet, Jules ... 153
Miolan-Carvalho, Caroline ... 108
Morello, Federico ... 113
Myrberg, A. M. ... 81
Neruda, Franz ... 65
Neruda-Norman-Hallé, Wilma ... 65
Rothmühl, Nicolaus ... 4
Rummel, Franz ... 145
Sidner, Esther ... 121
Sparrman, Gertrud ... 129
Stenhammar, Vilhelm ... 9
Suppé, Franz von ... 92
The Fisk Jubilee Singers ... 116

Dödsfall: Sid. 7, 15, 23, 39, 63, 72, 95, 110, 120, 128, 151
Dödsfall inom musikverlden 1894 ... 93

Historia, Estetik, Teknik m. m.

Antekningar om Stora teatern i Göteborg och Vasateatern i Stockholm af Joh. Svanberg ... 146
Bellmans-musiken (ur »Samlaren») ... 27
Berlioz' sista dagar ... 36
Carl Michael Bellman, ett hundraårsminne ... 26
En operaföreställning och en recension för 105 år sedan ... 42
Ett blad ur programmusikens historia, af A—a—a ... 114
Folkets sång i vårt land förr och nu, af Gösta Geijer ... 34
Från Anton Rubinsteins börjande konstnärsbana ... 10, 18
Gamle Strauss ... 44
Glömda mästare, af H. M. Schletterer 45, 50, 58, 66
Hanslick om R. Wagners »Parsifal» ... 19
Hartmann, J. P. E., som nationel tonsättare, af Will. Behrend ... 82
Hotkonserter för nittio år sedan, af A. v. Winterfeld ... 59
Internationella Rubinsteins-täflan i Berlin 99
Om den första kristna kyrkans sång ... 114
Om feriespelning, af W. ... 83
Om musikalisk uppfostran, af C. Haass 124, 131, 139
Om takten i koralen till Gustaf II Adolfs äreminne i Sv Musiktidning 1894 nr 20 20
Sällskapet för svenska qvartettsångens befrämjande ... 84
»Vattendragaren», opera i tre akter jemte ett förspel »Resan öfver S:t Bernhard» af Cherubini. Handling och text i ny bearbetning af Ernst Pasqué ... 122
Wagners Nibelungencykel ... 138
Wagner som dramatiker, intryck och reflexioner af en svensk antiwagnerian... 75

Musikpressen, Kritik, Teater.

Anton Rubinsteins andeliga opera »Kristus» ... 85
Kgl. operans sistlidna spelår ... 107
»Navarresiskan», opera i två akter af Jules Massenet ... 59
»Valkyrian», musikdrama i tre akter, ord och musik af Rich. Wagner. Textinnehåll ... 130
»Vännen Fritz», opera i tre akter af P. Mascagni ... 12

I utlandet rekommenderad musik och musiklitteratur ... 115
Litteratur ... 20, 29, 70, 109, 132
Musikpressen 3, 12, 37, 45, 53, 60, 70, 85, 93, 101, 108, 115, 124, 132, 140, 148, 155

Följetong, Småplock m. m.

Don Juans kyckling, teaterhumoresk af L. Mohr ... 51
En furstlig konsertgifvare, af H. Mund 147, 154
En sångarfärd kring sundet ... 106
Franz Schubert och Rossini, af Elise Polko ... 90
Kungen och sångaren ... 11
Mendelssohn och Jenny Lind ... 29
Sångerskan i Porretto, af Eugen Simson 68, 76

Annonser å sista sidan i hvarje nummer samt sid. ... 7, 103
Ett och annat från musikverlden 124, 144, 151
Från in- och utlandet i hvarje nummer. Hvarjehanda ... 7, 15, 22, 40, 56, 63, 80, 111, 128, 135
Prenumerationsanmälan ... 2, 154
Rättelse ... 111
Till våra prenumeranter ... 103
Vår musikbilaga ... 23, 40, 48

Poem.

För Fredrik Pacius vid aftäckningen af hans byst i Kaisaniemi park den 8 juni 1895, af Zach. Topelius ... 115

Korrespondens.

Musikrevy från Göteborg af X. ... 68

Porträtter.

Almati-Rundberg, Adèle ... 137
d'Andrade, Francesco ... 41
Arlberg, Maria ... 65
Bellman, C. M. ... 27
Bramsen, Henry ... 29
Burén, Axel ... 1
Frederiksen, Frederik ... 89
Genée, Richard ... 100
Godard, Benjamin ... 25
Gulbranson, Ellen ... 33
Götze, Emil ... 57
Hallé, Charles ... 141
Hartmann, J. P. E. ... 73
Humperdinck, Engelbert ... 105
Håkansson, Hjalmar ... 49
Koczalski, Raoul ... 17
Lachner, Ignaz ... 41
Lindegrén, Sofi (i »Hans och Greta») ... 129
Marschner, Heinrich ... 97
Massenet, Jules ... 153
Morello, Federico ... 113
Myrberg, A. M. ... 81
Neruda, Franz ... 65
Neruda-Norman, Wilma ... 65
Rothmühl, Nicolaus ... 4
Rummel, Franz ... 145
Sidner, Esther ... 121
Sparrman, Gertrud (i »Hans och Greta») 129
Stenhammar, Vilhelm ... 9
Suppé, Franz von ... 92
The Fisk Jubilee Singers ... 116

Notillustration:

Folkvisa ... 35

Musikbilaga.

Musikalbum IX; innehåll:

Pianostycken: *Vilhelm Stenhammar*: Impromptu-Vals; *Hugo Sedström*: Aqvarell; *Ole Olsen*: Albumblad; *Th. Kirchner*: Meditation. Sång med piano: *G. P:son Hägg*: Slummersång, ord af J. L. Runeberg.

Stockholm, Köersners Boktryckeri-Aktiebolag, 1895.

N:o 1. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: Kammakaregatan 50, n. b. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 2 Januari 1895. | Pris: Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre. Annonspris: 10 öre petitraden (15 öre utl.) | 15. Årg.

Axel Burén

Kungl. operans chef.

En operastyrelse i vår tid har mycken likhet med en statsregering. Om än i fråga om den senare det oftast är politiska vindkast som nödga »ministrarne resignera», så får å sin sida en operastyrelse ständigt erfara sanningen af den gamla satsen »nihil incertius vulgo», som i detta fall kan öfversättas med: ingenting är oberäkneligare än en publik och en operapersonal. Gemensam svårighet för båda styrelserna är att komma till rätta med opinionen och kritiken samt ej mindre med finanserna. Chefsplatsen vid en opera är också ej någon sinekur i våra dagar, och fåtöljen i hans direktörsloge är snarare klädd med törnen än med rosor. Det kan till och med hända att operasamhället likasom statssamhället blir utsatt för en revolution, som hotar att detronisera styrelsechefen och föra det hela till förderfvets brant. Ett bevis derpå lemnade oss för ett par år sedan den katastrof, för hvilken vår operainstitution då var utsatt, en kris, som syntes dödsbringande för »patriis musis» och ledde till dåvarande operachefens abdikation. Denne hade, i likhet med sin företrädare, innan upphöjelsen till chefskapet tillhört den kungliga operans personal, den ene som kapellmästare, den andre som scenisk artist, en omständighet som mera försvagade än förökade chefskapets nödiga auktoritet. Revolutionärerna vid den ofvannämnda katastrofen togo synbarligen denna omständighet i betraktande, då de frångingo ett till höga vederbörande några år förut framsträldt förslag att göra operamonarkin till republik och nu åt alla håll spejade efter en persona grata att uppsätta på den lediga operatronen. Hvem det än kunde blifva, icke var det särdeles lockande för honom att taga befäl öfver en trupp, som nyss gjort myteri mot befälhafvaren. Den som var modig nog att under sådana förhållanden öfvertaga chefskapet vid kungl. operan, måste med afseende på dennas i allo kritiska ställning icke allenast vara en man med anseende i samhället, med varmt intresse för konsten och sakkunskap, utan äfven ega förmåga att som operans finansminister upphjelpa dess klena ekonomi.

Axel Burén.

Det är ej lätt att träffa på en person, som jemte sådana egenskaper äfven besitter en humanitet, som kan betrygga ett godt förhållande mellan chefen och de underlydande. Men mannen fanns, och valet föll genast på honom. Kammarherre Axel Burén förenade i sin person de ofvan nämnda egenskaperna och var inom vår musikverld länge känd såsom en nitisk ordförande i Filharmoniska sällskapet samt befordrare af dess verksamhet. Till chef för den kungliga operan gjorde honom ock hans ställning till hofvet särdeles lämplig. Alla som hyste intresse för denna konstanstalt, hvars öde

nu framstod i så mörk dager, betraktade derför med stor tillfredsställelse hans val till operachef och helsade honom såsom en verklig räddare i nöden. Det var dock ej utan tvekan han i början af september 1892 åtog sig den maktpåliggande befattningen och detta endast såsom tillförordnad chef. Genast han inträdde i denna verksamhet försporde man, att han vidtog åtgärder för anskaffande af behöfliga penningmedel för operan, men till och med för honom med hans många relationer, äfven till maktegande penningaristokrater, blef denna uppgift svårlöst, och fram uti november samma år fick man höra att den nye operachefen begärt sitt entledigande såsom sådan. Lyckligtvis undgicks en ny kris derigenom att kammarherre Burén lät öfvertala sig att fortfara med operans ledning. Han inlemnade derpå till chefen för finansdepartementet en skrifvelse med förslag till upptagande af ett nytt lån för operaverksamhetens bedrifvande och resultatet blef det nya teaterobligations-lånet, såsom man vet. Kammarherre Burén stannade kvar och fungerar fortfarande som chef för operan, om hvars ekonomiska ställning man dock knappast kan hysa några ljusa förhoppningar förrän hon flyttar in i sitt nya palats och får tillträda de inkomster detta renderar. Publikens intresse för operan och flitiga bevistande af dess föreställningar bli dock här som allestädes första vilkoret för en operascens vidmakthållande, men detta intresse är återigen beroende af tillgång för scenen på dugande krafter och lockande förmågor. Det måste erkännas, att vi för närvarande äro fattiga på sådana, att tillgången till verkliga, framstående förmågor, väl utbildade sångtalanger är knapp, och lyckligt vore om denna brist blefve snart afhjelpt, ty publikens sympatier och antipatier äro vigtiga faktorer, med hvilka man måste räkna för att erhålla ett nöjaktigt facit. Lika angeläget som valet af lämpliga sujetter är, lika vigtigt mål föreligger en operachef i val af repertoar, särskildt i fråga om uppsättning af nya operor, och det är lyckligt nog för honom, i fall konjunkturerna äro sådana, att verkliga »kassapjeser» stå honom till buds. Äfven goda pjeser kunna dock falla på en rolbesättning, som ej faller publiken i smaken, och så varder ytterst personalens beskaffenhet afgörande för framgången.

Kasta vi nu en blick på operaverksamheten under herr Buréns ledning, finna vi, med förbigående af åtskilliga repriser af förut gifna operor, baletter och konserter, följande verk, af hvilka dock en del börjat inöfvas under den föregående styrelsen, nyuppförda: 1892 »Granadas dotter» af Hallström, 1893 Adams »Giralda», Schenks »Bybarberaren», Mozarts »Bastien och Bastienne», Leoncavallos »Pajazzo» och Tschaikowskys »Jolantha», af hvilka de båda senare rönt stor framgång, samt under sist förflutna år Ennas »Hexan», Glucks »Orfevs», Hummels »Mara», Saint-Saëns' »Fryne» och slutligen »Brudköpet» af Smetana. Efter kammarherre Buréns tillträde till chefskapet ha följande operadebuter egt rum: af fröknar Hulting, Frödin, Hallgren, Wolter, Gerda Peterson, Jahnke, Lindegrén, Blumenthal, Cederberg och Sparrmann samt herrar Olof Lemon, Carl Carlander, Carl Lejdström, Alarik Uggla och Nilsson-Adami; såsom inhemska gäster ha uppträdt fruar Edling, Pyk, Sterky, Jungstedt-Linden, Wendela Andersson-Sörensen och Anna Pettersson-Norrie samt fröknar Selma Ek och Petrini; vidare herr Johannes Elmblad och de sedan, jemte flera af de förutnämnda, engagerade herrar Söderman och Bratbost. Främmande sceniska gäster hafva varit herrar d'Andrade, Nordal Brun och Rothmühl samt fru Melba, fru Olefine Moe och signora Fausta Labia, som, inkallad för att remplacera fru Östberg under hennes Amerika-turné, fortfarande är fästad vid vår opera.

En ganska liflig verksamhet har, såsom man kan se, vid operan varit rådande under kammarherre Buréns chefskap. Anmärkningar mot ett och annat beträffande nuvarande operaförhållanden ha visserligen icke uteblifvit, men i hvad mån dessa kunna gälla styrelsen och chefen är ofta svårt att för den oinvigde afgöra. Det vissa är, att man till kammarherre Burén står i en stor tacksamhetsskuld för hans behjertade öfvertagande af vår operas ledning under ett af de mest kritiska skeden den gustavianska konstanstalten fått upplefva.

* * *

Axel Otto Gotthard Burén är född den 20 oktober 1842 på Boxholms bruk i Östergötland, den tredje sonen af brukspatronen m. m. Diedrik Pontus af Burén och hans maka Carolina Mariana Ehrenkrona. Efter åtnjuten skolundervisning i det s. k. Lyceum i Norrköping och sedan i Upsala katedralskola tog han studentexamen 1863 och året derpå kameralexamen, hvarefter han inskrefs i de kamerala verken i Stockholm men hade sin hufvudsakliga verksamhet i k. statskontoret. Från detta verk afgick han 1876 för att emottaga en tjenst i k. hofförvaltningen, hvilken tjenst han innehade till 1892, då han öfvertog förvaltandet af konungens enskilda fond. Redan 1866 hade han blifvit utnämnd till tjenstgörande kammarherre i k. m:ts hof och 1874 till kammarherre. Såsom sådan tjenstgjorde han hos prinsessan Eugenie under de senare åren af hennes lefnad. Kammarherre Buréns bekanta kärlek till tonkonsten och intresse för hvad som rör densamma gaf Filharmoniska sällskapet härstädes anledning att försäkra sig om hans värderika understöd såsom dess ordförande, hvilken befattning han nitiskt och till stor båtnad för detta musiksällskap hittills innehaft. Kammarherre Buréns utnämning till chef för k. operan 1892 är redan omnämnd. Det var i sjelfva verket ej första gången han då framträdde som teaterledare, ty — vi kunna anföra det som en kuriositet och betrakta det som en varsel — under sin studenttid utsågs han till östgöta nations teaterföreståndare efter grefve Nils Gyldenstolpe, som i flera år haft denna förtroendepost sig anförtrodd. Kammarherre Buréns praktiska dugliglet och finansiela insigter ha för öfrigt tagits i anspråk i flera direktioner och stiftelser.

I fråga om utmärkelser, som kommit kammarherre Burén till del, kan anföras, att han blef riddare af Vasaorden 1883, af Nordstjerneorden 1889 samt den 1 december 1894 utnämndes till kommendör af Vasaordens andra klass samt äfven är kommendör af Dannebrogsorden.

Prenumerations-Anmälan.

Svensk Musiktidning *fortsättes detta år med sin 15:de årgång i förhoppning om ökadt intresse hos våra musikvänner för fortvaron af detta vårt lands enda musiklitterära fackorgan, hvilket såsom sådant borde till musikbildningens fromma, ej minst för ungdomens musikaliska uppfostran, finnas i hvarje bildadt och musikaliskt hem.* ***Svensk Musiktidning*** *har äfven gjort till sin uppgift att vara ett* ***nordiskt musikblad*** *med redogörelse för musiktilldragelserna i Norge, Finland och Danmark. Vår nära förbindelse med de andra skandinaviska länderna och Finland ger oss anledning att tro, det hvart och ett af dessa skola med särskildt intresse följa musiktilldragelserna i vårt land och i de öfriga.*

Vi skola alltjemt söka att göra tidningen underhållande för den musikaliska allmänheten genom omvexlande innehåll af instruktiva, bildande och läsvärda artiklar, och i det vi frambära vårt tack till dem, som hittills gynnat tidningen med prenumeration, hoppas vi på deras fortfarande intresse för densamma och att de äfven skola gifva den en rekommendation, så mycket mer behöflig, som tidningen hittills endast med kännbar ekonomisk uppoffring af utgifvaren kunnat upprätthållas.

Svensk Musiktidning *kommer nästa år att utgifvas efter hufvudsakligen samma plan som förut, innehållande* ***populär läsning i musikaliska ämnen, porträtter och biografier*** *öfver in- och utländska tonkonstnärer, redogörelse för* ***musikpressen, följetonger,*** *samlade* ***notiser***

om hvad som tilldrager sig i musikverlden och dem en sådan facktidning längre bevarar, än de dagliga tidningarna med deras efemeriska natur kunna göra. Särskildt skola under nästa årgång, mer än hittills, i ***utlandet rekommenderade musikalier och musiklitteratur*** *påpekas, som kunna vara af intresse att lära känna för våra musikidkare. Äfven* ***kyrkomusiken****, som i vår tid omfattas med så lifligt intresse, skall af oss uppmärksammas.*

Tidningen åtföljes äfven, som förut, af ***Musikbilaga****, ett* ***Musikalbum*** *med* ***piano- och sångstycken****, innehållande* ***god*** *och* ***lätt utförbar*** *musik och af samma stora oktavformat, som senaste årens (omkring 12 sidor), och ökas bilagan i förhållande till ökad prenumeration. För musikbilagan ha utlofvats bidrag af* ***Rich. Henneberg, Ole Olsen, Vilh. Stenhammar, G. P:n Hägg*** *och andra.*

Svensk Musiktidning *utgifves 1895, såsom förut, två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af* ***5 kronor*** *pr år.* ***Musikbilagan*** *tillfaller endast* ***helårs-prenumeranter****. Mindre än hel årgång beräknas efter lösnummer (25 öre).*

På tidningen prenumereras här å ***Expeditionen, Kammakaregatan 50****, nedra botten, i* ***bok- och musikhandeln****, å posten och tidningskontor.* ***I landsorten*** *prenumereras bäst å* ***posten****, då tidningen* ***fortast*** *kommer prenumeranten till handa.*

Vördsamt anhålles att ***prenumeration*** *må ske* ***så snart som möjligt; vid direkt prenumeration*** *hos* ***Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm*** *(Kammakaregatan 50), sändes tidningen till prenumeranten kostnadsfritt* ***genast den utkommit.***

För att spara våra förra prenumeranter besvär vid prenumerations förnyelse, sända vi dem nu, såsom förut, årgångens första nummer, med anhållan att de som ***icke*** *vidare önska erhålla tidningen ville tillkännagifva detta åt budet eller å tidningsexpeditionen* ***före*** *andra numrets utsändande.* ***Senast*** *när budet kommer med andra numret torde det första återlemnas af dem, som ej prenumerera för detta år; af dem som ämna fortsätta torde då* ***till budet prenumerationsafgiften*** *mot* ***kvitto erläggas.*** *Dem, som behålla första numret utan att afsäga sig tidningen, anse vi oss alltså få räkna till årets prenumeranter å tidningen.*

Vänner af musik och musikaliskt vetande! Fortfarande måste vi uppmana eder att icke låta vår enda musiktidning dö bort af brist på uppmuntran! Gynna densamma — och, vi våga säga, äfven vår musikbildning — med att prenumerera på densamma.

Vördsammast

REDAKTIONEN.

Musikpressen.

På Abrah. Lundquists förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Nytt Philochoros-Album, gamla svenska folkdanser. Pris 2 kr.

Holtz, Victor: *Fyrväpplingen*, hittad af V. H. (Valse des fleurs, Godt humör, Full af hopp (polkor), Litvet på landet (hambopolska).

För en röst med piano:

Åkerberg, Erik: *När rosorna blomma*, (ess—g) op. 30, tillegn. Wilh. Dorph. —; *I arla morgontimma* (diss—giss eller h.) op. 31., tillegn. Arvid Ödmann. Pris à 75 öre.

På Carl Gehrmans förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Från operan, samling operapotpourrier Band. I. Pris kr. 1: 50.

De tusen sjöars land, finska toner. Pris 1 kr.

Moszkowski: *Air de ballet*. Pris kr. 1

Rubinstein-Album. Pris kr. 1: 50.

För orgel:

Preludier, *Postludier*, *Fugor* samt kortare stycken, komponerade af Andrée och Hesse bearbetade och försedda med registrering för svenska orglar jemte anvisning för de flesta kompositionernas utförande äfven å Harmonium af Gust. V. P:son Hägg. Pris kr. 1: 50.

För en röst, med piano:

Geijer, Gösta: *Taylors sång* (a—f) i »Maria Stuart» af Björnsson. Pris 50 öre.

Månljus (e—g). Pris 75 öre, tillegnad fru Dina Edling.

Berens, Herman J:r: *Fyra sånger* till dikter af Gustaf Fröding (En nyårsnatt. Jäntblig. Korperal Storm. Tre trallande jäntor.) Pris kr. 1: 50.

Körling-Album, 10 sånger.

Svedbom Vilh.: *Skärgårdsflickans sommarvisa* (e—a) ord af K. A. Melin, tillegn. fru Anna Gibson, — *Skygga tankar* (e—a), ord af E. v. Qvanten, tillegn. grefvinn. Math. Taube, — *Svarta Svanor*, (h el. ciss — e el. fiss) ord af Carl Snoilsky, tillegn. Carl Snoilsky (d. 8 sept. 1891) à 75 öre, — *Sten Sture*, ballad (d—f), ord af Edv. Bäckström, tillegn. Carl Fr. Lundquist. Pris 1 kr.

För två röster med piano:

Svedbom, Vilh.: *Gossen och fjäriln*, duettino för sopran (c—f) och tenor (d—f), tillegn. Christian Lovén. Pris 75 öre.

På Abr. Hirschs förlag har utkommit:

För manskör och piano:

Hedenblad, Ivar: *På knä*, Digt af Fjalar för manskör och orkester. Klaverutdrag med text. Op. 14. Pris kr. 1: 50.

För fyra mansröster:

Studentsången, samling fyrstämmiga sånger, utg. af Ivar Hedenblad. Tredje Del., 4:e Häftet. Pris kr. 1.

Hos C. Warmuth, Kristiania, har utkommit:

För piano, två händer:

Backer-Gröndahl, Agathe: *Norske Folkeviser och Folkedanse*, op. 30. — *D:o* Ny Samling op. 33.

Bedstemammas Gavott (i gammal stil). Pris 50 öre.

Geijer, Gösta: *Albumblad*, tillegn. fru Julia af Klercker.

Lago: *Feu follet*, Etude de concert, à mademoiselle Sigrid de Carlheim-Gyllensköld, op. 49. Pris 1 kr.

Lærum-Liebig, Inga: *Drömmebilleder*, 7 klaverstykker, takn. tillegn. min mangeaarige lærer hr Otto Winter-Hjelm. Pris 1 kr, — *Rendez-vous*. Vals. Pris 1 kr.

Olsen, Ole: *Ländler*, (op. 6, no 2, ny uppl.) til frök. Christiane Otto. Pris 50 öre.

Sedström, Hugo: *Miniaturer*, 4 Klaverstykker, op. 8. Pris 1 kr.

Schorcht, H.: *Froher Sinn*, Salon-Vals. Til fru A. Heyerdahl. Pris 1 kr.

Winge, Per: *Festmarsch* vid invign. af den nya frimurarlogen 22/9 1894. Arrangem. Pris 1 kr.

Sörby, Olaf: *Grise-Marsch*. Pris 1 kr.

För violin och piano:

Halvorsen, Joh.: *Huldrelok*. Pris 75 öre.

Lago: *Chanson slave* op. 53, à Monsieur P. Marsick. Pris kr. 1: 50. — *Danse Hongroise* op 51, till. hr Fr. Neruda. Pris kr. 1: 50.

Schjelderup, Mon: *Deux Romances*, à m:r G. F. Lange, op. 6. Pris 1 kr.

Svendsen, Joh. S.: *Romanze*, op. 26 (28 uppl.) arrang. Pris kr. 1: 50.

Från Abrah. Lundqvist har ytterligare utsändts: »Philochoros-Album», danshäfte af Holtz och sånger af E. Åkerberg. Det förstnämnda innehåller i en god samling 5 kadriljer, 11 valser, 7 polskor, 5 polketter och 7 rheinländer, de flesta naturfriska och enkla. Häftet af Holtz, med komponistens porträtt på titelvignetten, synes innehålla några af den omtyckte danskomponistens lyckligast »hittade» fynd. Åkerbergs sånger äro väl skrifna och rätt anslående med briljant ackompanjemang, särdeles op. 30.

Operaalbumet innehåller på 40 sidor väl valda melodier ur Leonora, Orfevs, Figaros bröllop, Jolantha och Friskytten. — De finska tonerna utgöras af Pacius-sånger, folkvisor och Björneborgarnes marsch. — Körling-albumet innehåller: Sångarkonst, Aprilvisa, Gud vet det hvar han vankar, Fågelsång, Slumra bölja blå, Fröjd och qval, Din bild, Fjerran på enslig stig, Vackra lilla flicka, Snart synker solen. Utom den första (h—e) gå sångerna i höjden till fiss och g., alla melodiösa med smakfullt ackompanjemang. Berens' sånger äro mera i komisk stil, såsom titel och vignett redan antyder. Musiken är väl träffad, ehuru kanske något för fin och salongsmessig för den mera »filikromartade» texten. Gösta Geijers sånger ha vackra melodiska och harmoniska pointer, men äro skrifna i den nyare harmoniskt invecklade — att ej säga inkrånglade — stilen.

Ett värdefullt minne af den nyss aflidne mästaren Anton Rubinstein är det eleganta *Rubinstein-album* med porträtt och facsimile, som utkommit på C. Gehrmans förlag och innehåller Mélodie, Barcarole, Romance, Mélancolie, Scherzo, Impromptu, Nocturne, Mazurka, en del af dessa stycken förut mera bekanta. — Ett underhållande, ej synnerligen svårt stycke är Moszkow-

skis »*Air*». — *Preludierna* m. m. för orgel äro väl bearbetade och försedda med goda anvisningar. — De med fina vignetter prydda sångerna af V. Svedbom vittna om komponistens stora talang för sångkomposition, uttryckande sig i träffande musikalisk omklädnad af texten och fin smak i behandling af ackompanjemanget. Af dessa sånger är balladen förut känd såsom offentligt sjungen. Särskildt påpeka vi den vackra *Duettinon*, helst som sångduetter sällan hos oss utgifvas.

Från Abr. Hirsch har ytterligare kommit oss till handa Iv. Hedenblads manskör *På knä*, som med orkester utfördes på en O. D.-konsert härstädes 1892. I form af klaverutdrag bör detta vackra körstycke med dess poetiska text blifva välkommet för våra manliga sångsällskap. Af Hedenblads väl redigerade samling *Studentsånger* föreligger ett nytt häfte, innehållande sångqvartetter af Kjerulf (Sangerhilsen till bruden), Norman (Eolstoner), Mendelssohn (Lied von braven Mann), P. Heise (Behagen), A. Söderman (»Och fast du svikit»), Bellman, Fredmans sång nr 9 (»Ödmjukaste tjenare gunstig herr värd»), samt La Marseillaise, Die Wacht am Rhein, Lokk (norsk vallsång) och visan i folkton »Och gossen gick sig ut».

Af den stora från Warmuth i Kristiania till jul sända samlingen musikalier hinna vi nu endast i korthet påpeka instrumentalsakerna. Främst träder för oss Agathe Backers *Norske Folkeviser og Folkedanse*, som sig bör enkelt, men förträffligt arrangerade. Af svenska tonsättare ha vi Lagos brillanta Etyde *Feu follet*, som här spelats af frök. Carlheim-Gyllensköld, åt hvilken den tillegnats, samt Gösta Geijers särdeles vackra *Albumblad* och H. Sedströms anslående, af oss redan anmälda *Miniaturer*. Inga Lærum-Liebig är en nyuppträdande norsk tonsättarinna med goda studier och äfven musikaliska idéer, såsom hennes ofvannämnda kompositioner antyda. Festmarschen af Winge är vederbörligen pompös. Winge, den unge kapellmästaren vid Kristiania teater, född derst. 1858 och som efter en mindre akademisk examen egnade sig åt musik i hemlandet och utomlands, har förut varit musikföreningsdirigent i Bergen och organist i Drammen. Han är en grundlig musiker och god komponist, ej alltför nymodig. Ole Olsens *Ländler* är ett litet förträffligt, omtyckt stycke, såsom dess nya upplaga kan visa. — Halvorsens *Huldrelok* är talangfullt skrifven. Bland styckena af Lago synes oss *Chanson slave* bäst, hvilket stycke här med bifall spelats offentligt af herr Alfvén. Svendsens öfverallt spelade *violinromans* förekommer nu i 28:e upplagan, äfven arrang. för viola af Dessauer. Mon Schelderups två små *Romanser* låta väl höra sig.

Nicolaus Rothmühl.

Den tyske tenoren Rothmühls gästspel å k. operan slutade redan med november månad, emedan, som det uppgifves, sjukdomsfall i hans familj nödgade honom till hemresa. I herr Rothmühl lärde man känna en äkta tysk hjeltetenor med manlig röstklang äfvensom en framstående lyrisk skådespelare. Det tyska manéret af forcering i sång och spel tilltalar emellertid ej oss och inverkar menligt på en röst, särdeles dess höjdtoner, när denna passerat sin bästa tid. Förnämligast som Lohengrin men äfven som Raoul, Radames och Toriddo hade likväl herr Rothmühl tillfälle att dokumentera sig såsom en lyrisk konstnär af betydenhet, hvilket också af publiken syntes vinna erkännande.

Med anledning af nämnda gästspel hafva vi här ofvan velat lemna en bild af den tyske sångaren, sådan han ter sig i verklighetens verld, så olik scenens, äfven hvad en konstnärs yttre beträffar, att han der företer en bild som alls icke kan ge begrepp om hans personliga utseende. Om operagästens lefnad och konstnärsbana torde det ock intressera våra läsare att känna något. I ett festnummer af Neue Berliner Musikzeit. 1892, upptagande flere porträtter af märkliga tyska tonsättare och musikartister, förekommer äfven en bild af herr Rothmühl såsom »König Boabdil» i Moszkowskis liknämnda opera. Med bilden följer som text ett »interview» af Dr Ad. Kohut, och vi begagna oss af detta »numera icke ovanliga sätt» att framkalla en sjelfbiografi. På dr Kohuts framställning af ändamålet med sitt besök svarar hr Rothmühl:

»Min bäste doktor! Ni vill biografera mig? Allt för artigt, — men jag hör ej till berömdheterna!»

»Det beror på hvad man menar med berömdhet. Ni är i alla fall en favorit hos vår operapublik.»

»Er goda tanke hedrar mig. Endast af sin flit, säger Lessing, kan hvar man berömma sig; flitig har jag också varit, viljan var god men köttet svagt.»

»Blygsamhet pryder en konstnär, och det gläder mig att ej ni, såsom så många andra nutidens konstnärer, lider af storhetsmani; just af detta skäl ber jag att ni berättar något om er lefnad och verksamhet.

»Tu l'as voulu, George Dandin! Alltså får jag väl lof. Jag är född i Warschau 1857; min far egde der en stor asfalt- och bleckvarufabrik, och jag var bestämd att ärfva affären. Lydig som en god son och nöjd med mitt öde kunde jag ej ana, att jag en gång skulle i stället för att breda asfalt på gatorna, beträda »de bräder, som föreställa verlden» eller att jag skulle fröjda mina åhörares öron med något annat än bleckmusik. Men mina bröder, som i den ädla sångkonsten gjort aktningsvärda framsteg, ville i min stämma finna ett materiel, af hvilket man kunde smida en Wachtel eller Tichatschek.

En gammal musikdirektör i staden rådde mig att söka inträde i Wiens konservatorium, hvilket råd min far fann godt. Jag for dit och uppsökte sångmästaren Gänsbacher, högtidligt utstyrd, men detta syntes ej imponera på honom, ty han mönstrade mig misstroget från topp till tå. »Nå, så sjung då, min unga herre!» sade han med en ironisk blick i det han satte sig till pianot. Jag släppte på med full hals och inbillade mig ha lyckats kolossalt — men hvilken missräkning! »Slå ni saken ur hågen», sade han i öfverlägsen ton, »ni är alldeles obrukbar» . . . tablå! Jag kände mig som bedöfvad och djupt olycklig. Kasserad af Gänsbacher tänkte jag nu blott på att återvända till Warschau och verkstaden, då jag träffade en gammal bekant, som lofvade att göra Gänsbacher mildare stämd. Denne lät också beveka sig, men åtog sig min undervisning blott på det vilkor, att jag slog ur hågen all scenisk verksamhet. På sin höjd kunde jag bli konsertsångare, men helst borde jag sjunga i privatkretsar.

Det första, om äfven ej så lofvande steget var nu taget. Hur flitigt jag sedan skötte mina studier kan man förstå, när jag absolverade min lärokurs i konservatoriet på 3 år i st. f. de vanliga 6 och efter denna tid kunde vinna två första pris. Baron Hofmann, Burgteaterns intendent, var närvarande vid min afgångsexamen. Jag behagade honom och blef, fastän med ringa gage, anställd vid hofoperan i Wien. Men tro inte, bäste doktor, att jag i Wien fick sjunga de förnämsta tenorpartierna såsom Lyonel, Eleasar, Raoul, dem jag instuderat på konservatorium — åh nej, så fort gick det ej. Jag fick endast sysselsättning i — kören! Ej underligt att jag längtade

bort; och när genom en agent erbjöds mig gästspel vid Dresdens hofopera, antog jag det med uppräckta händer. Jag uppträdde der som Faust, vann bifall och blef engagerad efter det utlupna kontraktåret i Wien. Återkommen till Dresden var dock allt förändradt. Förste tenoren, som blifvit oense med kapellmästaren och tänkte afgå vid tiden för mitt gästspel, densamme, hvilken jag skulle ersätta, hade nu blifvit ett hjerta och en själ med kapellmästaren, hvarför jag endast fick små biroler att sköta.

Från denna odrägliga ställning befriade mig ett erbjudet gästspel med eventuelt kontrakt för Berlinoperan. Jag uppträdde som Faust, Octavio och Tamino samt blef, som ni vet, engagerad. Men nu gälde det att arbeta och fullkomna mig! Albert Niemann hade jag ständigt till mönster i mitt spel och försummade ingen repetition för att lära och gå framåt. Vid en sådan repetition hände sig en gång något, som kanske kan roa er att höra. En gästande dam skulle profva och hade valt duetten i 4 akten af »Aida» med Radames. Operan hade, efter det Niemann nedlagt partiet, ej mer uppförts. Nyfiken gick jag upp på scenen för att få reda på hvilken tenor hon skulle sjunga med. Ingen menniska syntes till. Då Amneris sjunger »Radames, han kommer», trädde jag i följd af en plötslig ingifvelse fram från kulisserna och utförde komplett hela duetten med den gästande damen. . . . Jag ser än hur förbluffade kapellmästaren och herr von Hülsen blefvo vid mitt framträdande! Intermezzot måtte emellertid ha behagat dem, ty följande dagen tilldelades mig Radames' parti.

Sedan jag skördat bifall som Johann af Paris var isen bruten, och småningom fick jag sådana partier som Raoul, Lohengrin o. s. v., och jag har alltid sträfvat att efter bästa krafter motsvara det förtroende man skänkt mig.»

Från 1881 har herr Rothmühl i 11 år varit anställd vid hofoperan i Berlin och bland hans favoritpartier må nämnas, utom de ofvannämnda, Belmonte, Johan af Leyden, Florestan, Max etc. Sedan 1893 har han med stor framgång gasterat i Tyskland och Holland. Äfven som sånglärare är herr Rothmühl ansedd och är sångprofessor vid Eichelberg'ska konservatoriet i Berlin. Från nästk. februari till maj skall herr Rothmühl som Wagnersångare uppträda i Newyork, Cincinnati, Boston etc., sjungande Lohengrin, Tannhäuser, Walter Stolzing och Siegfried i »Götterdämmerung». Från 1 sept. 1895 öfvergår herr Rothmühl till hofoperan i Stuttgart, der han erhållit ett mycket fördelaktigt engagement.

Från scenen och konsertsalen.*

Kgl. operan. Dec. 17. Smetana: *Brudköpet* (Kathinka, Marie, Agnes, Esmeralda: frökn. Almati, Lindegrén, Peterson, fru Heintz; Kruschina, Micha, Hans, Wenzel, Kezal, Springer: hrr Nygren, Grafström, Bratbost, Henrikson, Johanson). Mascagni: *På Sicilien* (Santuzza: signora Labia; Lola, Lucia: frök. Almati, fru Strandberg; Toriddo, Alfio: hrr Ödmann, Söderman). — 18, 19, 21. 1) Norman: Fest-uvertyr; 2) Prolog; 3) Fr. Berwald: *Gustaf Adolfs seger och död vid Lützen*, kantat för barytonsolo (hr Söderman), kör, messingsinstr. och orglar, ord af G. G. Ingelman; 4) *Gustaf II Adolf*, historisk tidsbild i 9 tabläer med prolog och dikter af Dan. Fallström, musik af A. Söderman; R. Henneberg m. fl. — 20, 27. Gounod: *Romeo och Julia* (Julia: frök. Sparrman, 1:a debut; Stefano, Gertrud: frök. Karlsohn, fru Strandberg; Romeo, Capulet, Lorenzo, Tybalt, grefve Paris, Mercutio: hrr Ödmann, Lundquist, Sellergren, Rundberg, Malmsjö, Johanson). — 26. kl. 1,30: *Vermländingarne*, sång- och dansspel, musik arr. af A. Randel. Kl. 7,30: *Gustaf II Adolf*, historisk tidsbild. Leoncavallo: *Pajazzo* (Nedda: frök. Holmstrand; Canio, Tonio, Beppo, Silvio: hrr Bratbost, Söderman, Lundmark, Vallenius). — 28. Wagner: *Tannhäuser* (Elisabeth: sign. Labia; Venus, en herdegosse: frökn. Peterson, Karlsohn; landtgrefven, Tannhäuser, Wolfram, Walter, Biterolf, Henrik, Reinmar: hrr Sellergren, Bratbost, Lundquist, Lundmark, Nygren, Malmsjö, Hansen). — 29. Auber: *Fra Diavolo* (Zerlina, Pamela: frök. Holmstrand, fru Linden; Fra Diavolo, lord Kockburn, Lorenzo, Matheo, Giacomo, Beppo: hrr Ödmann, Johanson, Lundmark, Grafström, Brag, Henrikson). — 30. kl. 1,30: *Vermländingarne*. Kl. 7,30: Nicolai: *Muntra fruarna i Windsor* (fru Ström, fru Page, Anna Page: fru Östberg, frökn. Almati, Karlsohn; Falstaff, Ström, Page, Fenton, Spinker, Cajus: hrr Brag, Johanson, Sellergren, Strandberg, Henrikson, Grafström).

Dramatiska teatern. Dec. 17—21, 26—30. *Regina von Emmeritz*, skådespel i 5 akter af Z. Topelius, musik af Aug. Söderman.

Vasa-teatern. Dec. 18—23, 25, 27—30. Suppé: *Fatinitza*, operett i 3 akter af Zell och Genée (furstinnan, Lydia: frökn. Blumenthal, Nilsson; Wladimir: fru E. Berg; Kantschukoff, Izzet pascha, von Goltz, Starawieff, Safonoff: hrr Ringvall, Klinger, Warberg, Pettersson, Sjöholm).

Berns' salong. Dec. 26. *Matiné* af hr Oskar Lomberg. Biträdande: frök. Fehrnquist, hr Agnar Strandberg, Rybergska mansqvartetten, dir. Hj. Meissner (ackomp.).

Arbetareinstitutet. Dec. 26. *Populär soaré* af frök. Alma Sjöman (deklam.). Biträdande: familjen Ekvall (fru Ekvall, sång; Olof, Thyra, Ebba, Harald, violqvartett), Skansens sångqvartett.

Slutet af k. operans höstermin erbjöd intet annat nytt än en debut, nämligen fröken Sparrmans såsom Julia i »Romeo och Julia». Debutantens första scen var ej fullt lycklig, och valsarian föredrogs för konsertmessigt, men rolens fortsättning blef i sång som spel allt bättre och totalintrycket mycket godt. Fröken Sparrmanns vackra, jemna röst och, hvad man tyckte sig finna, dramatiska begåfning, gör henne otvifvelaktigt till en acqvisition för vår opera, och hennes nästa debut emotses med goda förväntningar. Operan gick för öfrigt väl och herr Ödmann var förträffligt disponerad. Mot kören vid Julias entrée skulle vi vilja anmärka, att öfverraskningen öfver Julias skönhet — »Oh! hvilken skönhet» — borde markeras mera och skulle i sången bättre uttryckas med en paus efter »Oh!» — »Regina von Emmeritz» fortfar att draga folk till Dramatiska teatern. Det vackra, fosterländska stycket återgifves förträffligt. Musiken af Aug. Söderman förhöjer ock intrycket. Den skrefs af honom, som Edv. Stjernströms kapellmästare, då denne, efter teaterturnéer i Sverige och Finland i början af 1850-talet, slog sig ned här å Mindre (n. v. Dramat.) teatern 1854, samma år Topelius skref skådespelet. Utrymme saknas oss nu till redogörelse för de särskilda (10) musiknumren. — Hr Lombergs matiné var mindre besökt än man kunnat vänta. Herr Lombergs röst besitter mera styrka än klangskönhet, men föredraget är vårdadt, då ej styrkan tages för mycket i anspråk. De biträdande, hr Agnar Strandberg och fröken Fehrnquist samt Rybergska sångqvartetten, delade det rätt lifliga bifallet med konsertgifvaren. — Vasateatern gifver med god framgång »Fatinitza», hvars utförande vi i nästa nummer torde få omnämna.

* Den hittills förda, för vår musikhistoria vigtiga, kontinuerliga redogörelsen för operans och andra teatrars musikföreställningar samt konserter här i hufvudstaden fortsättes under denna rubrik. Personal uppgifves endast vid första omnämnandet af en pjes; sedan blott rolförändringar, till undvikande af vidlyftighet, hvarför ock den en musiktidning tillhörande kritiken blir kortfattad. *Red.*

Från in- och utlandet.

Kgl. operan. Hofkapellmästaren Rich. Henneberg återkom från sin resa till Berlin d. 30 dec. och anförde samma afton hofkapellet vid uppförandet af »Muntra fruarna i Windsor».

För närmaste tiden upptager spellistan »Mefistofeles», »Tannhäuser», »Leonora», »Advokaten Pathelin» och »Orfeus». Under repetition äro »Sylvia», »Vännen Fritz», »Norma», »Trollflöjten», »Fryne», »Hvita frun» och »Valkyrian».

Vasa-teatern har under inöfning Hervés komiska 3 akts-operett »Lille Faust», med text af Cremieux och Jaime, först uppförd här å Mindre teatern i slutet af okt. 1883. Fru Anna Norrie kommer att i denna som gäst utföra Margaretas rol och fru Emma Berg Mephistos.

Våra större musikskolor, Richard Anderssons och fröken Carlheim-Gyllenskölds, börja åter efter julferierna sin verksamhet, hvarom annonser i dagens nummer lemna närmare underrättelser.

Sällskapet för svenska qvartettsångens befrämjande. Ej mindre än 61 qvartetter för mansröster inlemnades till sällskapets pristäflan före fatalietidens utgång den 1 december. Täflingsprisen äro, såsom bekant, tre, och på grund af det intresse, hvarmed sällskapets verksamhet omfattats, har sällskapet i år kunnat höja första priset till 250 kr.

Wilhelm Stenhammar här ifrån Stockholm, den unge framstående pianisten och komponisten, har å 5:te Filharmonikonserten i Berlin d. 10 dec. under Rich. Strauss' ledning sjelf spelat sin här utförda pianokonsert i B moll, op. 1, och vunnit stort bifall såväl af publik och kritik som äfven vid repetitionerna af hofoperans orkester.

Musikkonservatorium. Höstterminen afslöts den 15 dec. Följande examina hafva aflagts:

Organist-examen af Hugo Bedinger, Emmy Carlsson, Julius Engstrand, Robert Höglund och Hanna Pegelow.

Kyrkosångare-examen af Henrik Heimer[1]) och Johan Lindberg[2]).

Examen för behörighet till musik läraretjenst vid allmänt lärovärk af nämnde Heimer och Lindberg samt Ellen Ahlstedt, Anna Aspegren, Georg Ekman[3]), Gerda Fahlroth, Ellen Heijkorn[2]) och Otto Mattson[3]).

Examen för behörighet till musikdirektörstjenst vid militärkår af Ludvig Smith och Gottfrid Trobäck.

Specialbetyg i pianostämning erhöllo Anders Andersson[2]) och Abel Nordvall[2]).

Bergs jeton, för elever i orgel, erhöll från klassen afgående Hugo Bedinger.

Konservatoriets jeton tillerkändes från lärovärket afgående Henric Sahlsberg.

Stipendier och gratifikationer till sammanlagt belopp af 1,650 kr. tilldelades 32 elever.

Vid under året hållna 13 »musikföredrag» utfördes af 39 manliga och 29 qvinliga elever 109 kompositioner af följande 50 kompositörer: J. S. Bach, A. Backer-Gröndahl, Bargiel, Beckman, Beethoven, Fr. Berwald, Bärmann, Carraccioli, Chopin, Delibes, Donizetti, Enna, H. Ernst, Flotow, Gade, Godard, Gordigiani, Gounod, Grieg, Hallström, Hauptmann, Haydn, Hesse, Händel, Härtel, Jacobsson, Josephson, Kjerulf, Körling, Lemmens, A. F. Lindblad, Mendelssohn, Meyerbeer, Mozart, Rabboni, Rameau, Ramsöe, Reicha, Reichert, Righini, Rossini, Saint-Saëns, Ph. Scharwenka, Schumann, Sjögren, P. U. Stenhammar, Stojowski, Söderman, Weber, H. Wieniawski.

Till vårterminen äro anmälningsdagar för inträdessökande 14—17 januari.

[1]) Icke elev vid konservatorium; har förut der aflagt direktörsexamen.

[2]) Har förut vid konservatorium aflagt organistexamen.

[3]) Har förut vid konservatorium aflagt organist- och kyrkosångare-examina.

Litteris et artibus har tilldelats direktör Erik Åkerberg, som anförde körsången å Lejonbacken vid Gustaf Adolfs-festen den 9 december.

Henri Marteau börjar en ny konsertturné i Sverige den 10 dennes i Kristianstad och vidare i södra Sverige och Sundsvall. Konserter i Stockholm gifvas den 22 och 24 januari i Musikaliska akademiens stora sal.

Svensk musik i Tyskland. Den ansedde musikförläggaren Simrock i Berlin har af svenska tonsättarinnan *Lago* förvärfvat sig utgifningsrätten till två konsertstycken för piano, skrifna för madame Carreno, samt en trio för piano, violin och violoncell.

Musikaliska konstföreningens årssammankomst egde rum d. 30 nov. i Musikaliska akademiens lokal. Till ledamöter i direktionen återvaldes justitierådet A. V. Åbergsson, ordförande, d:r V. Svedbom, sekreterare, kammarmusikus A. F. Lindroth och musikförläggare O. Hirsch, skattmästare. Musikhandlare G. Lundquist och bokhandlare C. Looström utsågos till revisorer. Till granskare af inlemnade arbeten valdes kapellmästare J. Dente, prof. C. Reinecke i Leipzig och kapellmästare J. Svendsen i Köpenhamn. Inköpsnämden består af prof. I. Hallström, d:r V. Svedbom och kapellmästare J. Dente. föregående års utdelning till ledamöterna, utgöres af Gunnar Wennerbergs af Filharmoniska sällskapet härstädes uppförda arbete »Stabat Mater» för soli, kör orkester, i klavérutdrag med text.

Anmälan om inträde i föreningen sker hos herr musikhandlare. Till tryckning för utdelning detta år har antagits »Tema med variationer« för piano af Knut Bäck.

Emil Sjögren vår begåfvade tonsättare, har afrest till Berlin för att der tillbringa vintern. Han begifver sig dit på särskild inbjudan af landtgrefven af Hessen, hvars gäst han under vistandet derstädes kommer att vara.

Utmärkelser. På Oscarsdagen 1 dec. tilldelade konungen personligen åt förste hofkapellmästaren C. Nordqvist en vacker taktpinne af ebenholts med silfverbeslag, försedd med konungens namnchiffer, och samtidigt erhöll hr Nordqvist konungens kabinettporträtt med hans egenhändiga namnteckning. Samma dag öfverlemnade konungen till hofsångerskan grefvinnan Taube, f. Grabow, förtjenstmedaljen i briljanter. Medaljen »Litteris et artibus» tildelades d. 11 dec. genom chefen för k. Operan, kammarherre Burén, hrr Daniel Fallström och Axel Rundberg som ett erkännande af det värdiga sätt, hvarpå de båda, hvar i sin stad, bidragit till att illustrera Gustaf Adolfsföreställningen å k. Operan. Den 1 dec. tilldelades Vasaorden åt Musikdirektör August Meissner.

Herr Henning R. Wejdling, som gjort gjort sig väl känd som danskomponist och under förra säsongen efter dir. Ekdahls frånfälle kan sägas ha upptagit hans mantel såsom spelare af dansmusik i härstädes, annonserar i dagens nummer, att han äfven under denna säsong såsom sådan står till tjenst vid danstillställningar.

Göteborg. Stora teatern har från o. m. 9 dec. till årets slut flere gånger uppfört »Regina von Emmeritz». Den 15 dec. gaf Harmoniska sällskapet sin första årskonsert å Stora börssalen under d:r Karl Valentins ledning med biträde af fru Ellen Nilsson och herr Tor Aulin. Programmet upptog: 1. A. F. Lindblad: »Drömmarne» för bland. kör; 2. Vieuxtemps: »Suite» för violin (hr Aulin) och piano; 3. Aug. Lundh: ur »Requiem» för bland. kör (Requiem, Graduale, Dies iræ); 4. A. Borodin: »Dances polovces» med kör ur »Prince Igor»; 5. Sauret: »Chant d'amour», »Farfalla» (hr Aulin); 6. A. Hallén: Svenska folkvisor och dansar (»Så hafra», Hök och dufva»), körer à capella.

Från våra grannländer.

Kristiania. Å Kristiania teater har under sistl. december af pjeser med musik uppförts: »Sven Dyrings hus», »Cornevilles klokker» och »Jomfruen av Belleville». Vid militärsamfundets bal d. 14 dec., som bevistades af konung Oskar och hans söner, blef som intermezzo uppförd den »japanska krigssången» och kejsar Wilhelms »Ägirshymn», begge för stor janitschar-orkester.

Helsingfors. Utom »Regina von Emmeritz», som finska teatrarna upptagit till firande af Gustaf II Adolfs minne, har Svenska teatern sistl. månad gifvit »Lilla helgonet» med fru Castegren som Denise, och annandag jul uppfördes å denna teater först »Vermländingarne» på middagen, sedan »Bröllopet på Ulfåsa» som aftonföreställning. — Verdis »Requiem» har fr. 10—14 dec. gifvits 3 gånger på Universitetets sollennitetssal; medverkande solister voro: fröken M. Kettler (mezzosopr.), en musikälskarinna (sopran), en musikälskare (tenor) och herr Ojanperä (bas); orkesterföreningens orkester biträdde. Den 16 dec. hade fröken Ida Morduch och herr Karl Ekman konsert i Brandkårshuset. I Societetshuset ha fortfarande gifvits flera populära konserter samt en sådan af orkesterföreningen, den 3:e i ordningen, 23 december.

Köpenhamn. Kgl. teaterns musikpjeser under förra månaden voro: den återupptagna »Trollflöjten», »Sven Dyrings hus», »Hans Hejling» och »Elverhöj». Den 11 dec. gafs 2:a soarén för kammarmusik af hrr Ant. Svendsen, Holger Möller, Chr. Petersen och Fr. Neruda under medverkan af Edv. Grieg, som tillsammans med Svendsen spelade sin C-moll-Sonat för violin och piano. Programmet upptog för öfrigt stråkqvartetter af Rubinstein (F-dur) och Haydn (Ess dur, Pet. n:o 36).

Paris. 1,000:e föreställningen af Gounods »Faust» firades å Stora operan den 14 dec. Den af bildhuggaren Falguière modellerade gruppen — Gounod i antik kostym, sittande, och bredvid honom ryktets gudinna med lyra och trumpet — vann mycket bifall, likaså den af Ambr. Thomas till verser af J. Barbier komponerade hymnen.

London. Här har under namn af »London Symphony orchestra Company limited» bildat sig en förening för att ändtligen åstadkomma en permanent orkester i den stora Thamesstaden.

Petersburg. Anton Rubinsteins begrafning egde rum här d. 28 nov. med stor högtidlighet och under stort tillopp af menniskor, oaktadt väderleken genom snö- och regnblandad blåst var mycket ogynsam.

Humperdincks "Hans och Greta", en af nyare tidens mest populära och med särdeles stämningsrik musik utrustade operanyhet, har uppförts i London af Carl Rosas sällskap med fullständig framgång efter att ha sedan förliden vår gått öfver en mängd tyska scener med stort bifall.

Dödsfall.

Czibulka, Alfons, kapellmästare och komponist, född den 14 maj 1842 i Ungern, död i Wien den 27 oktober. Förut i österrikisk militärtjenst har han sedan några år hufvudsakligen egnat sig åt komposition. Han är mest känd genom sin dans- och salongsmusik för piano (gavotterna »Sanssouci», »Stephanie» o. s. v.) äfvensom genom operetter, af hvilka »Pfingsten in Florens» torde vara mest bekant.

Penco, Rosina, italiensk sångerska, född 1830 i Neapel, nyligen död i Perretta, en liten badort i Italien. Endast 18 år gammal uppträdde hon 1848 här i Stockholm å Mindre, numera Dramatiska teatern med ett italienskt operasällskap och väckte ofantlig entusiasm genom sin skönhet och vackra röst. (Sällskapets ledare var bassångaren Vincenzo Galli; tenoren Ciaffei och barytonisten Della Santa räknades till de bästa manliga sujetterna. Märkliga voro ock kapellmästarne: Paolo Sperati, som stannade som kapellmästare vid Kristiania teater 1849—64, och sedan Jacopo Foroni, den utmärkte dirigenten och pianisten, som blef k. hofkapellmästare här i Stockholm 1 oktober 1849 till sin död 1858.) Rosina Penco skördade efter uppträdandet här lika stora triumfer i Berlin, Konstantinopel, Madrid, Milano m. fl. italienska städer, tog 1855 fast anställning vid Italienska operan i Paris, der hon bland annat kreerade Leonoras parti i »Trubaduren». Andra hufvudpartier sjöng hon i »Norma», »Don Juan» (Anna), »Barberaren» (Rossina), »Figaros bröllop» (Susanna), »Lucretia Borgia», »Don Pasquale», »Semiramis» och »Traviata». Sedan hon afgått från scenen, hade hon sitt hem i Paris.

Sjöberg, Johan Ludvig Edvin, violinist och hofkapellist, f. härst. den 5 Dec. 1865, † den 5 Dec. i Norrtelje. Son af förre grosshandl. J. O. Sjöberg och hans maka, född Grabow, började Edv. Sjöberg tidigt undervisas i violinspel af violinisten och komp. P. A. Ölander samt derefter af hofkapellisten Rich. Hagemeister och vann 1879 inträde i konservatoriet. Gjorde 1880 en utlänsk studieresa och vann inträde i Berlins K. Hochschule für Musik. S. anställdes 1884 i hofkapellet som 1:e violinist, blef ordinarie sådan 1888. Mellan dessa år har S. konserterat i Stockholm och sedan deltagit i »Aulinska qvartetten» från dess börjande verksamhet 1887 till början af 1893, då han angreps af ett tärande bröstlidande.

Hvarjehanda.

Primadonnorna. Kristina Nilsson säger, »att Adelina Pattis röst är ganska väl bibehållen för ett fruntimmer vid hennes ålder». Adelina Patti påstår å sin sida, »att hon skall sjunga lika bra när hon blir dubbelt så gammal som Nilsson nu är». Etelka Gerster säger sig ännu minnas mycket väl »hur stort nöje dessa båda sångerskor beredde henne då hon sjelf ännu var en liten flicka».

En anekdot om Meyerbeer berättar den berömde sångaren Duprez. Han visar i den hur Meyerbeer förstod att uppegga dem, som sjöngo i hans operor. Då Duprez skulle sjunga för första gången Raoul (på 60:e föreställningen af »Hugenotterna»), yttrade Meyerbeer med ängslig min sin fruktan, att operan ej skulle gå 80 gånger. Duprez försökte naturligtvis att lugna honom i det hänseendet, men Meyerbeer fortfor i sin misströstan och ville slutligen hålla vad med Duprez. Vadet gälde Meyerbeers tantième för de 20 föreställningarna. Naturligtvis blef Duprez den vinnande.

Organist- och Klockarebefattningarne

inom Karlskoga församling kungöras härmed till ansökan lediga.

Med den förstnämnda befattningen är förenad en årlig lön af 425 kronor samt med den sistnämnda 775 kronor eller tillsammans 1,200 kronor, hvartill kommer en årlig hushyreersättning af 200 kronor.

Befattningarne tillträdas den 1 Maj 1895 eller, om de till den tiden ej hinna tillsättas, månaden efter den då valet vunnit laga kraft.

Ansökningar insändas senast den 20 Februari 1895 till ordföranden i Karlskoga församlings kyrkoråd under adress *Karlskoga Kyrkoby.*

Karlskoga den 15 December 1894.

KYRKORÅDET.

(G. 24 804)

VIOLONCELL.

En bättre Violoncell, som tillhört Direktör Ållander i Göteborg, är till salu. Närmare genom Mantalsskrifvare M. Borgenstierna, hvars adress är Göteborg, Kyrkogatan 35, och som besvarar ingående förfrågningar.

(G. G. 1376)

Oscar Lejdström,

Sånglärare.

Mäster-Samuelsgatan 35.

Presentkort

å

Svensk Musiktidning

— 1895 —

15 e årgången

säljes à 5 kronor å tidningens Expedition, Kammakaregatan 50. — Reqvisition med inneslutna 5 kronor (icke i postmärken) expedieras genast. — Presentkorten få äfven köpas i bok- och musikhandeln.

OBS. *Denna vårt lands enda facktidning för musikbildningens befrämjande borde ej saknas i ett bildadt musikaliskt hem. Tidningen, hvars innehåll är populärt, instruktivt och underhållande, är försedd med goda porträtter och musikbilaga (Musikalbum med piano- och sångstycken).*

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Kammakaregatan 50, n. b.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 12—1 e. m.

Frans J. Huss.

OBS. Äldre årgångar

af Svensk Musiktidning (med musikbilagor) säljas till betydligt nedsatta pris hos utgifvaren, Kammakaregatan 50. Reqvisition endast pr kontant.

J. G. MALMSJÖ,

Piano-Fabrik,

Göteborg,

etablerad 1843,

Kgl. Hofleverantör

FLYGLAR och PIANINOS,

prisbelönta med

Nitton Första pris

vid utställningarna i

STOCKHOLM	1851	PARIS	1867	UDDEVALLA	1874
GÖTEBORG	1860	GÖTEBORG	1871	PHILADELPHIA	1876
KARLSTAD	1862	KÖPENHAMN	1872	BORÅS	1880
LONDON	1862	WENERSBORG	1872	MALMÖ	1881
MALMÖ	1865	WIEN	1873	ÖREBRO	1883
STOCKHOLM	1866	RUGBY, ENGLAND	1873	KÖPENHAMN	1888

samt senast å **Industriutställningen i Göteborg 1891**

Handtverks- och Industriföreningens

Hederspris.

OBS.! Den **enda** svenska pianofabrik, som vid täflan **alltid** erhållit **högsta** priset. OBS.!

Talrika vitsord från framstående konstnärer föreligga.

Garanti lämnas i minst **fem år** för instrumentets **hållbarhet** och **varaktighet.**

Säljas på **bekväma afbetalningsvilkor.** Gamla instrument tagas i utbyte.

Richard Anderssons Musikskola

öppnas åter Måndagen den 7 Januari 1895.

Undervisningsämnen: **Piano, Ensemblespelning, Harmoni** och **Kontrapunkt.**

Anmälningsdagar: Torsdagen den 3 och Fredagen den 4 Januari kl. 12—2 och 5—6 e. m. Ordinarie mottagningsdagar: Onsdagar och Lördagar 1/2 2—1/2 3 e. m.

Stockholm, Brunnsgatan n:r 28, 2 tr. (G. 24950)

Stockholms Musik-institut

Brahegatan 7 B, öfver gården I tr. upp.

Vårterminen börjar den 7 Januari och slutar den 7 Juni.

Undervisning meddelas uti *Pianospelning* och *Harmonilära.* Anmälningstid hvarje dag kl. 1/2 1—1/2 2. Efter den 7 Januari Måndagar och Torsdagar kl. 1/2 1—1/2 2.

För närmare redogörelser tillhandahålles prospekt

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

SVENSK MUSIKTIDNING

Nordiskt Musikblad, 1895, utkommer två gånger månaden, omkring den 1:a och 15:e (utom juli—aug.), med **populärt,** omvexlande innehåll, försedd med **porträtter** samt **musikbilagor** (till helårsprenumeranter). Pris **5** kronor pr år. Lösnummer 25 öre. Prenumeration sker å tidningens expedition **Kammakaregatan 50** n. b. (derifrån tidningen hemsändes), i musik- och bokhandeln etc. För **landsorten** är **postprenumeration** bäst.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu å ***2 kronor*** hos P. Herzog, Malmskilnadsgatan 54.

Dansmusik på piano

utföres af undertecknad, som deri eger mångårig vana och erkänd skicklighet. Anmälning derom kan ske hos hrr musikhandlare eller hos mig, *Rådmansgatan 18 A*, 3 tr. upp.

Henning R. Wejdling.

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM

16 Regeringsgatan 16

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för Instrumentens bestånd.

Obs.! **Hufvuddepot** för **Blüthners** verldsberömda Flyglar, samt **Rönischs & Steinweg Nachfolgers** utmärkta Pianinos.

Skandinaviska Orgelfabrikens

Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.

Kontor och utställning i Stockholm:

Mästersamuelsgatan 24.

Eugen Gärtner

Atelier för Violfabrikation

Stuttgart, Sängerstrasse 5.

Stråkinstrument

af egen tillverkning efter berömda mästares original; konstnärligt arbetade af vackert gammalt trä. Stor, ädel ton, lätt spelbara.

Reparationer konstmässigt och billigt.

Stort lager af gamla italienska och tyska instrument till alla pris.

Prislista gratis. Alla slags utensilier.

Vacker, billig musik!

Svensk Musiktidnings

Musikalbum VIII

— 1894 —

innehållande ***Pianostycken:*** V. Svedbom: *Albumblad*; Fr. Neruda: *Impromptu*; Fr. Zierau: *Arabesk*; Hugo Sedström: *Novellette*; — ***Sång:*** Felix Lindberg: *Vårvisa*, ord af Filip Tammelin,

säljes å Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 50, i bok- och musikhandeln. — Pris **1** krona.

Innehåll: Axel Burén, kungl. operans chef (med porträtt). — Prenumerationsanmälan. — Musikpressen. — Nicolaus Rothmühl (med porträtt). — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Hvarjehanda. — Annonser.

Stockholm, Köersners Boktryckeri-Aktiebolag, 1895